

Щоквартальний науково-методичний журнал Освіта та розвиток обдарованої особистості № 4 (71) / IV квартал / 2018

Видання включено до Переліку наукових фахових видань України
згідно з Наказом МОН України від 04.07.2013 р. № 893 (додаток № 6) Серія: «Педагогіка»;
згідно з Наказом МОН України від 17.01.2014 р. № 41 Серія: «Психологія»

Видання входить в наукометричну базу
Index Copernicus

Рекомендовано до друку
Вченою радою
Інституту обдарованої дитини
НАПН України
(протокол № 12 від 28 грудня
2018 року)

Свідоцтво про внесення до
Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи серія ДК № 6081
від 14.03.2018 р.
Формат 60x84 1/8. Ум.-друк. арк. 10,93
Тираж 300 прим. Замовлення № 0612
Підписано до друку 29 грудня
2018 року

Свідоцтво про державну
реєстрацію друкованого засобу
масової інформації
Серія КВ № 19047-7837 Р
від 08.06.2012 року

Засновники:
Національна академія
педагогічних наук України,
Інститут обдарованої дитини
НАПН України,
Інститут психології
імені Г. С. Костюка НАПН України

Науковий редактор:
Ніна Федорова
Коректор:
Анастасія Ласкова-Ярмоленко
Дизайн та верстка:
Роман Бідненко

Адреса редакції:
04053, вул. Січових Стрільців, 52-Д,
м. Київ, Україна
Тел./факс (044) 481-27-02
Email: iod@iod.gov.ua,
iod.ukraine@gmail.com

Редакційна колегія

Головний редактор: Федорова Н. Ф., канд. пед. наук (ІОД НАПН України);
Заступник головного редактора: Подшивайлов Ф. М., канд. психол. наук
(ІОД НАПН України)

Члени редакційної колегії

Волошук І. С., д-р пед. наук (ІОД НАПН України);
Гальченко М. С., канд. філософ. наук (ІОД НАПН України);
Довгий С. О., д-р фіз.-мат. наук, професор, академік НАН України, дійсний
член НАПН України (МАН України);
Євтух М. Б., д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України (ІОД
НАПН України);
Мадзігон В. М., д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України
(ІОД НАПН України);
Максименко С. Д., д-р психол. наук, професор, дійсний член НАПН України
(Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України);
Мельник М. Ю., канд. пед. наук (ІОД НАПН України);
Музика О. Л., канд. психол. наук, професор (Ін-т психології ім. Г. С. Костюка
НАПН України);
Рудницька С. Ю., д-р психол. наук (Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України);
Тименко В. П., д-р пед. наук, професор (НАПН України);
Швалб Ю. М., д-р психол. наук, професор (Ін-т психології ім. Г. С. Костюка
НАПН України);
Шелестова Л. М., д-р пед. наук (Інститут педагогіки НАПН України)

Міжнародна редакційна рада

Баратов Ш. Р., д-р психол. наук, професор, академік Міжнародної академії
психологічних наук (Бухарський державний університет, м. Бухара, Узбекистан);
Вержибок Г. В., канд. психол. наук, член-кореспондент Міждисциплінарної
академії наук (Білоруське об'єднання психологів, м. Мінськ, Білорусь);
Веселиновська С. С., д-р біолог. наук (Університет «Гоце Делчев», м. Штип,
Македонія);
Галчева К. Б., д-р пед. наук (Пловдивський університет «Паїсій Хилендар-
ський», м. Пловдив, Болгарія);
Геворкян М. М., канд. пед. наук, доцент (Вірменський педагогічний універси-
тет імені Хачатура Абовяна, м. Єреван, Республіка Вірменія);
Кучеряну С. Г., канд. психол. наук (Придністровський державний університет
імені Т. Г. Шевченка, м. Тираспіль, Молдова);
Сманцер А. П., д-р пед. наук, професор (Білоруський державний університет,
м. Мінськ, Білорусь);
Тодорова Б. Б., д-р болгар. мови (Південно-західний університет імені
Неофіта Рильського, м. Благоевград, Болгарія);
Чупров Л. Ф., канд. психол. наук, професор Російської Академії природничих
наук (Психологічна служба м. Чорногорськ, Російська Федерація)

Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний
журнал / Н. Ф. Федорова (голов. ред.) та ін. – Київ : Інститут обдарованої дитини
НАПН України. – 2018. – № 4 (71), IV квартал. – 94 с.

Думка авторів може не співпадати з думкою редакції. При передрукуванні посилання на журнал обов'язкове.
Редколегія залишає за собою право наукового редагування

Quarterly scientific-methodical journal
Education and Development of Gifted Personality
No. 4 (71) / IV quarter / 2018

Edition is included to the List of professional editions of Ukraine in according to the Order of Ministry of Education and Science of Ukraine of July 4, 2013 No. 893 (addition No. 6) Series: Pedagogics; Order of Ministry of Education and Science of Ukraine of January 17, 2014 No. 41 Series: Psychology

The magazine is included in the science-based base of
Index Copernicus

Recommended to the press by
Scientific Council of the Institute
of the Gifted Child of NAES of Ukraine
(Protocol No. 12 of December 28, 2018)

Certificate of entry into the State list
of Subjects of Publishing activity
series DK No. 6081 of March 14, 2018
Format 60×84 1/8.
Equip.-publ. sheet 10,93
Circulation 300 issues. Order No. 0612
Signed to publishing
of December 29, 2018

**Certificate of State registration
of published means of Mass
information**
Series KB No. 19047-7837 P
of June 8, 2012

Founders:
National Academy
of Educational Sciences of Ukraine,
Institute of Gifted Child
of NAES of Ukraine,
G. S. Kostyuk Institute
of Psychology
of the NAES of Ukraine

Scientific Editor:
Nina Fedorova

Proof Reader:
Anastasiia Laskova-Yarmolenko

Design and Making-up:
Roman Bidnenko

Address of editorial office:
04053, Sichovykh Striltsiv str., 52-D,
Kyiv-c., Ukraine
Tel./fax: (044) 481-27-02
Email: iod@iod.gov.ua,
iod.ukraine@gmail.com

Editorial Board

Editor-in-Chief: *Fedorova Nina*, Candidate of Pedagogical Sciences (Institute of Gifted Child of NAES of Ukraine);

Deputy Editor-in-Chief: *Podshyvailov Fedir*, Candidate of Psychological Sciences (Institute of Gifted Child of NAES of Ukraine)

Members of the Editorial Board

Voloshchuk Ivan, Doctor of Pedagogical Sciences (Institute of Gifted Child of NAES of Ukraine);

Halchenko Maksym, Candidate of Philosophical Sciences (Institute of Gifted Child of NAES of Ukraine);

Dovhyi Stanislav, Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor, Academician of the NAS of Ukraine, Academician of the NAES of Ukraine (Minor Academy of Sciences of Ukraine);

Yevtukh Mykola, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the NAES of Ukraine (Institute of Gifted Child of NAES of Ukraine);

Madzihon Vasyl, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the NAES of Ukraine (Institute of Gifted Child of NAES of Ukraine);

Maksymenko Serhii, Doctor of Psychological Sciences, Professor, Academician of the NAES of Ukraine (G. S. Kostyuk Institute of Psychology of NAES of Ukraine);

Melnyk Maryna, Candidate of Pedagogical Sciences (Institute of Gifted Child of NAES of Ukraine);

Muzyka Oleksii, Candidate of Psychological Sciences, Professor (G. S. Kostyuk Institute of Psychology of NAES of Ukraine);

Rudnytska Svitlana, Doctor of Psychological Sciences (G. S. Kostyuk Institute of Psychology of the NAES of Ukraine);

Tymenko Volodymyr, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine);

Shvalb Yurii, Doctor of Psychological Sciences, Professor (G. S. Kostyuk Institute of Psychology of NAES of Ukraine);

Shelestova Liudmyla, Doctor of Pedagogical Sciences (Institute of Gifted Child of NAES of Ukraine)

International Editorial Board

Baratov Sharyf, Doctor of Psychological Sciences, Professor, Academician of International Academy of Psychological Sciences (Bukhara State University, Bukhara, Uzbekistan);

Verzhybok Halyna, Candidate of Psychological Sciences, Corresponding Member of the Interdisciplinary Academy of Sciences (Belarusian Association of Psychologists, Minsk, Belarus);

Veselynovska Stavriiava Snizhana, Doctor of Biological Sciences (Goce Delcev University, Shtip, Macedonia);

Halcheva Kameliia, Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Plovdiv University "Paisii Khilendarski", Plovdiv, Bulgaria);

Hevorkian Mairanush, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Armenian Pedagogical University named after Khachatur Abovyan, Yerevan, Republic of Armenia);

Kucherianu Stella, Candidate of Psychological Sciences (Pridnestrovian State University named after Taras Shevchenko, Tiraspol, Moldova);

Smantser Anatolii, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Belarusian State University, Minsk, Belarus);

Todorova Biliana, Doctor of the Bulgarian Language (South-Western University named after Neofit Rilsky (Blagoevgrad, Bulgaria);

Chuprov Leonid, Candidate of Psychological Sciences, Professor of the Russian Academy of Natural Sciences (Psychological Service of City of Chernogorsk, Chernogorsk, Russian Federation)

Education and Development of Gifted Personality : Quarterly Scientific-methodical Magazine / N. Fedorova (Editor-in-Chief) and others. – Kyiv : Institute of Gifted Child of NAES of Ukraine. – 2018. – No. 4 (71), IV quarter. – 94 p.

*Meaning of the authors could not be the same with editorial staff.
While reprinting, reference to this journal is obliged*